

DCN-19080001060601

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination**July - 2022****Management Accounting-2****(New Course)**Time : **2:30** Hours][Total Marks : **70**

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1 સોના લિમિટેડનું તા. 31-3-2022ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : **20**

દેવાઓ	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
રૂ. 10નો તેવા ઈક્વિટી શેરમૂડી	10,00,000	કાયમી મિલકતો	20,00,000
રૂ. 100નો તેવા 10% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	4,00,000	રોકાણો	2,00,000
સામાન્ય અનામત	7,00,000	સ્ટોક	2,00,000
15%ના ડિબેન્ચર્સ	5,00,000	લેણીહૂંડીઓ	60,000
પરચૂરણ લેણદારો	2,40,000	પરચૂરણ દેવાદારો	4,60,000
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	1,60,000	રોકડ-બેન્ક	60,000
		પ્રાથમિક ખર્ચા	20,000
	30,00,000		30,00,000

તા. 31-3-2022ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું સંક્ષિપ્ત નફા-નુકસાન ખાતું

વેચાણ 90,00,000

બાદ-વેચાણ પડતર -56,00,000કાયો નફો 34,00,000

ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને 50% કરવેરા પહેલાનો) રૂ. 12,00,000

નીચેના ગુણોત્તરો ગણો :

- (1) કાયા નફાનો ગુણોત્તર
- (2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (3) દેવાદાર ગુણોત્તર
- (4) માલિકી ગુણોત્તર
- (5) દેવા ઈક્વિટી ગુણોત્તર
- (6) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

અથવા

1 કર્તવ્ય લિ.નું તા. 31-3-2022ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : 20

દેવાઓ	રકમ (રૂ.)	મિલકતો	રકમ (રૂ.)
ઈક્વિટી શેર મૂડી	5,00,000	જમીન-મકાન	4,00,000
10%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	2,00,000	પ્લાન્ટ-મશીનરી	3,00,000
સામાન્ય અનામત	50,000	દેવાદારો	2,50,000
10%ના ડિબેન્ચર્સ	2,00,000	સ્ટોક	1,00,000
લેણદારો	1,50,000	લેણીહૂડીઓ	20,000
દેવીહૂડીઓ	50,000	રોકડ-બેન્ક	1,20,000
ચુકવવાના બાકી ખર્ચાઓ	10,000		
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	20,000		
કામદાર નફા ભાગ ભંડોળ	10,000		
	11,90,000		11,90,000

વધારાની માહિતી : (રૂ.)

- (1) વેચાણ (રોકડ વેચાણ ઉધાર વેચાણના 25% છે) 40,00,000
- (2) કાચો નફો 10,00,000
- (3) ચોખ્ખો નફો (ડિબેન્ચર વ્યાજ અને 50% કરવેરા પહેલાનો) 4,80,000

નીચેના ગુણોત્તરો ગણો :

- (1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
- (2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (3) ચાલુ ગુણોત્તર
- (4) પ્રવાહી ગુણોત્તર
- (5) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસોના આધારે)
- (6) મૂડી ગિયરિંગ ગુણોત્તર

2 હર્ષવર્ધન લિ. રૂ. 2,00,000ની કિંમતે એક યંત્ર ખરીદવા માંગે છે. યંત્રનું 20
અંદાજિત આયુષ્ય પાંચ વર્ષનું છે. ભંગાર કિંમત નથી. કંપનીનો નિયત વળતરનો દર 12% છે. કરવેરાનો દર 50% છે. ઘસારા અને કરવેરા પહેલાની કમાણી નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	કમાણી (રૂ.)
1	1,36,000
2	1,00,000
3	80,000
4	75,000
5	50,000

નીચેની પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરી મૂલ્યાંકન કરો :

- (1) પરત આપ સમય
 - (2) સરેરાશ વળતરનો દર
 - (3) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય
 - (4) નફાકારકતાનો આંક
- વાર્ષિક 12% વટાવ પરિબળે રૂ. 1નું વર્તમાન મૂલ્ય પ્રથમ પાંચ વર્ષ માટે અનુક્રમે 0.893, 0.797, 0.712, 0.636 અને 0.567 છે.

અથવા

- 2 કિખા કંપની લિ. રૂ. 12,00,000ના રોકાણની જરૂરિયાત ધરાવતી એક રોકાણ 20 યોજનામાં રોકાણ કરવાનું નક્કી કરે છે. ઘસારા બાદ પરંતુ કરવેરા પહેલાની વાર્ષિક આવકની ધારણા નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	રૂપિયા	10%એ વર્તમાન મૂલ્ય પરિબળ
1	6,00,000	0.909
2	6,00,000	0.826
3	5,00,000	0.751
4	5,00,000	0.683
5	3,00,000	0.620

મૂળ કિંમત પર 20% ઘસારો ગણો. 50% કરવેરા ધ્યાનમાં લેવાના છે.
નીચેની પદ્ધતિએ પ્રોજેક્ટનું મૂલ્યાંકન કરો :

- (1) પરત આપ પદ્ધતિ
- (2) ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્યની પદ્ધતિ
- (3) સરેરાશ વળતર દરની પદ્ધતિ
- (4) નફાકારકતાનો આંક

- 3 હાર્દિક લિમિટેડની નીચેની વિગતો પરથી 31મી માર્ચ, 2022ના રોજ પૂરા 15 થતાં ત્રણ માસ માટે રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

- (1) તા. 1-1-2022ના રોજની રોકડ-બેન્ક સિલક રૂ. 1,00,000
- (2) માહિતી નીચે મુજબ છે :

માસ	કુલ વેચાણ રૂ.	કુલ ખરીદી રૂ.	મજૂરી રૂ.	કુલ પરોક્ષ ખર્ચા રૂ.
નવેમ્બર-2021	10,00,000	5,50,000	1,00,000	1,80,000
ડિસેમ્બર-2021	12,00,000	6,50,000	1,10,000	2,00,000
જાન્યુઆરી-2022	14,00,000	7,50,000	1,20,000	2,20,000
ફેબ્રુઆરી-2022	16,00,000	8,50,000	1,30,000	2,40,000
માર્ચ-2022	18,00,000	9,50,000	1,40,000	2,60,000

- (3) કુલ વેચાણના 40% રોકડ વેચાણ ધારો.
- (4) ઉધાર વેચાણના 50% વેચાણ થયા પછીના મહિનામાં અને બાકીના 50% બીજા મહિનામાં વસૂલ થાય છે.
- (5) કુલ પરોક્ષ ખર્ચામાં સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા માસિક રૂ. 30,000નો સમાવેશ થાય છે, જેની ચુકવણી જે તે માસમાં થાય છે. ચલિત પરોક્ષ ખર્ચાની ચુકવણી પછીના માસમાં થાય છે.
- (6) કુલ ખરીદીમાં 30% રોકડ ખરીદી ધારો. લેણદારોને એક માસ પછી ચુકવવામાં આવે છે.
- (7) મજૂરી ચુકવણીનો સમયગાળો 1/2 માસ છે.

અથવા

- 3 નીચેની માહિતી પરથી ધરમ લિમિટેડનું વર્ષ 2022નું માર્ચ, એપ્રિલ અને મે મહિનાનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. 15

માસ	વેચાણ (રૂ.)	ખરીદી (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)
જાન્યુઆરી	5,00,000	1,00,000	40,000	35,000
ફેબ્રુઆરી	6,00,000	1,25,000	45,000	40,000
માર્ચ	7,00,000	1,50,000	50,000	45,000
એપ્રિલ	8,00,000	1,75,000	55,000	50,000
મે	9,00,000	2,00,000	60,000	55,000

અન્ય માહિતી :

- (1) તા. 1-3-2022ના રોજ રોકડ સિલક રૂ. 1,25,000
 - (2) વેચાણ પર કાચા નફાનો દર 25% છે.
 - (3) 50% ખરીદી અને વેચાણ રોકડેથી થાય છે.
 - (4) ઉધાર વેચાણની વસૂલાત વેચાણ પછીના તરતના મહિનામાં અને ઉધાર ખરીદીની ચૂકવણી ખરીદી પછીના તરતના મહિનામાં થાય છે.
 - (5) ચૂકવણીનો સમય : મજૂરી 1/4 મહિનો, પરોક્ષ ખર્ચ 1/2 મહિનો.
- 4 ફાલ્કન લિ. મહત્તમ 100% ઉત્પાદન શક્તિએ 1,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરી શકે છે. કંપનીના આંકડા મુજબ કંપનીનો 60% અને 80% ઉત્પાદન શક્તિએ ઉત્પાદનના પડતરનો અંદાજ નીચે મુજબ છે : 15

વિગત	ઉત્પાદન સપાટી	
	60% (રૂ.)	80% (રૂ.)
પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ (એકમદીઠ)	32	32
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (એકમદીઠ)	35	35
કારખાના ખર્ચ	22,800	26,400
વહીવટી ખર્ચ	7,000	7,000
વેચાણ ખર્ચ	10,000	12,000

હાલમાં કંપની 60% ઉત્પાદન શક્તિએ કાર્ય કરી રહી છે, ઉપરની માહિતી પરથી 70% અને 90% ઉત્પાદન શક્તિએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર બનાવો અને પડતર કિંમત શોધો.

અથવા

- 4 યાજ્ઞિક લિ.ના 10,000 એકમોના 100% ઉત્પાદન શક્તિએ ઉત્પાદનને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે : 15

વિગત	એકમદીઠ રકમ (રૂ.)
માલસામાન	80
મજૂરી	20
ચલિત શિરોપરી ખર્ચ	20
સ્થાયી પરોક્ષ ખર્ચ	10
સીધા ચલિત ખર્ચ	5
વેચાણ ખર્ચ (20% સ્થિર)	15
વિતરણ ખર્ચ (25% સ્થિર)	10
વહીવટી ખર્ચ (સ્થિર)	5

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી 8,000 અને 6,000 એકમો માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right side indicate the marks.

- 1 The following is the balance sheet of Sona Ltd. as on 31-3-2022. 20

Liabilities	Amt. Rs.	Assets	Amt. Rs.
Equity share capital of Rs. 10 each	10,00,000	Fixed Assets	20,00,000
10% Preference share capital of Rs. 100 each	4,00,000	Investment	2,00,000
General Reserve	7,00,000	Stock	2,00,000
15% Debentures	5,00,000	Bills Receivable	60,000
Sundry creditors	2,40,000	Sundry Debtors	4,60,000
Bank Overdraft	1,60,000	Cash-Bank	60,000
		Preliminary Expenses	20,000
	30,00,000		30,00,000

The Brief Profit and Loss Account for the year ended on 1-3-2022.

Sales	90,00,000
Less – Cost of Sales	<u>–56,00,000</u>
Gross Profit	<u>34,00,000</u>

Net Profit (Before Interest and 50% taxes) Rs. 12,00,000

Calculate following ratios:

(1) Gross profit Ratio	(2) Net Profit Ratio
(3) Debtors Ratio	(4) Owners Ratio
(5) Debt-Equity Ratio	(6) Return on Capital Employed

OR

- 1 The balance sheet of Kartvya Ltd. as on 31-3-2022 is as under. 20

Liabilities	Amount (Rs.)	Assets	Amount (Rs.)
Equity share capital	5,00,000	Land-Building	4,00,000
10% Preference share capital	2,00,000	Plant-Machinery	3,00,000
General Reserve	50,000	Debtors	2,50,000
10% Debentures	2,00,000	Stock	1,00,000
Creditors	1,50,000	Bills Receivable	20,000
Bills Payable	50,000	Cash-Bank	1,20,000
Outstanding Expenses	10,000		
Bank Overdraft	20,000		
Workmen Profit Sharing fund	10,000		
	11,90,000		11,90,000

Additional Information:**(Rs.)**

- (1) Sales (Cash Sales is 25% of the Credit sales) 40,00,000
 (2) Gross Profit 10,00,000
 (3) Net Profit (Before Debenture Interest and 50% Taxes) 4,80,000

Calculate following ratios:

- (1) Gross Profit Ratio
 (2) Net Profit Ratio
 (3) Current Ratio
 (4) Liquid Ratio
 (5) Debtors Ratio (on the basis of the 360 days of the year)
 (6) Capital Gearing Ratio

- 2 Harshvardhan Ltd. wants to buy a machine of Rs. 2,00,000. **20**

Estimated life of the machine is five years and there is no scrap value. Company's required rate of return is 12% and rate of tax is 50%. Earnings before depreciation and tax are as under.

Year	Earnings (Rs.)
1	1,36,000
2	1,00,000
3	80,000
4	75,000
5	50,000

Evaluate using the following methods :

- (1) Pay Back Period
 (2) Average Rate of Return
 (3) Net Present Value
 (4) Profitability Index

Present value of Re. 1 at discount rate of 12% for first five years respectively are as 0.893, 0.797, 0.712, 0.636 and 0.567.

OR

- 2 Krishna Company Ltd. is considering investing in a project **20**
 requiring a capital of Rs. 12,00,000. The annual revenue estimates after depreciation but before tax is as follows.

Year	Amount (Rs.)	Present Value Factor at 10%
1	6,00,000	0.909
2	6,00,000	0.826
3	5,00,000	0.751
4	5,00,000	0.683
5	3,00,000	0.620

Calculate 20% depreciation on original cost and 50% tax is to be considered.

Evaluate the project under the following methods :

- (1) Pay Back Period
- (2) Net Present Value Method
- (3) Average Rate of Return Method
- (4) Profitability Index.

- 3 From the following details of Hardik Limited, prepare the cash budget for three months ending on 31-3-2022. 15

- (1) Cash and bank balance on 1-1-2022 is Rs. 1,00,000.
- (2) Information is as follow.

Months	Total Sales Rs.	Total Purchases Rs.	Wages Rs.	Total Overhead Exp. Rs.
November-2021	10,00,000	5,50,000	1,00,000	1,80,000
December-2021	12,00,000	6,50,000	1,10,000	2,00,000
January-2022	14,00,000	7,50,000	1,20,000	2,20,000
February-2022	16,00,000	8,50,000	1,30,000	2,40,000
March-2022	18,00,000	9,50,000	1,40,000	2,60,000

- (3) Assume: 40% of total sales is cash sales.
- (4) 50% amount of credit sales is received in the next month of the selling. While remaining 50% amount in the second month of selling.
- (5) Total overheads include Rs. 30,000 fixed monthly overheads which are paid in the same month. Variable overheads are paid in the next month.
- (6) 30% of total purchases is on cash basis. Creditors are paid after one month.
- (7) Payment period for wages is 1/2 month.

OR

- 3 From the following information of Dharam Limited, prepare cash budget for the month of March, April and May, 2022. 15

Months	Sales Rs.	Purchases Rs.	Wages Rs.	Overheads Rs.
January	5,00,000	1,00,000	40,000	35,000
February	6,00,000	1,25,000	45,000	40,000
March	7,00,000	1,50,000	50,000	45,000
April	8,00,000	1,75,000	55,000	50,000
May	9,00,000	2,00,000	60,000	55,000

Other Information:

- (1) Cash and Bank Balance as on 1-3-2022 is Rs. 1,25,000.
- (2) The Rate of gross Profit on Sales is 25%.
- (3) 50% purchases and sales are made for cash.
- (4) Collection of credit sales are realized in the month after sales and payment to creditors is made month after credit purchase.
- (5) Payment time: wages 1/4 month and overheads 1/2 month.

- 4 Falcon Ltd. can produce 1,000 units at 100% capacity. The estimated cost at 60% and 80% production capacity is as under: 15

Particulars	Production Capacity	
	60% (Rs.)	80% (Rs.)
Direct Material Per Unit	32	32
Direct Wages Per Unit	35	35
Factory Overheads	22,800	26,400
Administrative Overheads	7,000	7,000
Selling Expenses	10,000	12,000

The company is presently working at 60% production capacity. Prepare flexible budget at 70% and 90% production capacity and find out cost price.

OR

- 4 Details of Yagik Ltd. for the production of 10,000 units at 100% production capacity are as under. 15

Particulars	(Rs.) Per Unit
Material	80
Wages	20
Variable Overheads	20
Fixed Overheads	10
Direct Variable Expenses	5
Selling Expenses (20% fixed)	15
Distribution Expenses (25% fixed)	10
Administrative Expenses (fixed)	5

Prepare a flexible budget for 8,000 units and 6,000 units from above particulars.